

# **Státní závěrečná zkouška magisterská z mediteránních studií**

## **POKYNY PRO STUDENTY ZAPSANÉ DO STUDIA V R. 2019 A POZDĚJI**

Státní závěrečná magisterská zkouška se skládá ze dvou částí - z obhajoby magisterské diplomové práce a ze zkoušky, která má písemnou a ústní část.

Seznam četby a vybraných okruhů k ústní zkoušce student odevzdává **nejpozději do konce semestru v elektronické podobě do Odevzdáárny předmětu MEDMgrZk** (viz níže).

### **I. OBHAJOBA MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Obhajoba magisterské diplomové práce je ústní. Student nejprve krátce představí svoji práci, poté se přečtou posudky školitele a oponenta. Student se pak k oběma posudkům vyjádří. Obhajobu si připraví předem (posudky má k dispozici 5 pracovních dní před termínem obhajoby).

### **II. MAGISTERSKÁ ZKOUŠKA**

Zkouška se skládá z písemné a ústní části.

#### **1. Písemná část magisterské zkoušky**

- **Jednooborové studium**: dva jazyky (dle zaměření) – doba trvání 4,5 hodiny (včetně 30min přestávky).
- **Sdružené studium**: jeden jazyk (románský/novořečtina/arabština) – doba trvání 2,5 hodiny.
- **Jednooboroví studenti** musí vždy alespoň v jednom jazyce prokázat znalosti na vyšší výstupní úrovni a zvolit zadání A (viz níže); z druhého jazyka prokazují znalost jazyka na nižší výstupní úrovni (zadání B, nebo zadání C) dle svého zaměření.
- **Studenti sdruženého studia** volí povinně zadání A z vybraného jazyka (podrobnosti viz níže).

#### **Přehled dosažených jazykových úrovní v magisterském studiu**

- vyšší výstupní úroveň – zadání A
  - románské jazyky: absolvování čtyř semestrů na Ústavu románských jazyků a literatur; B2 dle SERR
  - novořečtina: absolvování čtyř semestrů na ÚKS v magisterských seminářích novořečtiny (MEDMgr05-08); B2 dle SERR
  - arabština: absolvování čtyř semestrů na ÚKS v magisterských seminářích arabštiny; B1 dle SERR (MEDMgr25-28)
- nižší výstupní úroveň – zadání B
  - románské jazyky: absolvování čtyř semestrů na Ústavu románských jazyků a literatur; B2 dle SERR
  - novořečtina: absolvování čtyř semestrů na ÚKS v magisterských seminářích novořečtiny (MEDMgr05-08); B2 dle SERR
  - arabština: absolvování čtyř semestrů na ÚKS v magisterských seminářích arabštiny; B1 dle SERR (MEDMgr25-28)
- nižší výstupní úroveň – zadání C
  - románské jazyky: absolvování čtyř semestrů na ÚKS v bakalářských seminářích (MED17-20/MED23-26/MED29-32); B1 dle SERR
  - novořečtina: absolvování čtyř semestrů na ÚKS v bakalářských seminářích (MED35-38); B1 dle SERR
  - arabština: absolvování čtyř semestrů na ÚKS v bakalářských seminářích (MEDMgr13-16); A2 dle SERR

**! Pozn.:** Jednooboroví studenti, kteří skládají zkoušku ze dvou jazyků, musí úspěšně složit testy z obou jazyků.

**Při neúspěchu u jednoho z jazyků student opakuje zkoušku z obou jazyků (test z jednoho jazyka se tedy nepokládá za samostatnou součást zkoušky ve smyslu studijního řádu).**

**a) Zadání A: esej + překlad do češtiny (2,5 hodiny)**

Románský jazyk/novořečtina (úroveň B2): Písemný projev na zadané téma v rozsahu min. 280 slov a překlad z novořečtiny/románského jazyka do češtiny v rozsahu přibližně 150-200 slov. K této části zkoušky si může student přinést výkladový slovník (francouzský/italský/španělský/novořecký).

Arabský jazyk (úroveň B1): Písemný projev na zadané téma v rozsahu min. 100 slov a překlad z arabštiny do češtiny v rozsahu přibližně 150 slov. K této části zkoušky si student přinese arabsko-český/česko-arabský **kořenový** slovník.

Hranice úspěšnosti **70%**.

**b) Zadání B: porozumění textu (1,5 hodiny)**

Románský jazyk/novořečtina (úroveň B2): Text v rozsahu asi 500-600 slov, zodpovězení kontrolních otázek.

Arabský jazyk (úroveň B1): Text v rozsahu 200-250 slov, zodpovězení kontrolních otázek.

K této části zkoušky si student přinese arabsko-český/česko-arabský **kořenový** slovník.

Hranice úspěšnosti **70%**.

**c) Zadání C: esej + porozumění textu (1,5 hodiny)**

Románský jazyk/novořečtina (úroveň B1): Písemný projev na zadané téma (150 – 200 slov) a porozumění textu (text v IJ/FJ/ŠJ/NřJ v rozsahu přibližně 350-400 slov + kontrolní otázky). Možnost přinést si vlastní slovník (výkladový nebo česko-italský/česko-francouzský/česko-španělský/česko-novořecký).

Arabský jazyk (úroveň A2): Písemný projev formou doplňování do souvislého textu nebo formuláře (cca 50 slov) a porozumění textu (text v rozsahu přibližně 200-250 slov + kontrolní otázky). K oběma částem písemné zkoušky z arabštiny si student přinese arabsko-český/česko-arabský kořenový slovník.

Hranice úspěšnosti **60%**.

## 2. Ústní část magisterské zkoušky

- Během ústní části zkoušky student odpovídá na jednu otázku z každého z následujících tematických okruhů:

- dějiny středověké a humanistické literatury,
- dějiny arabské literatury.

- A dále odpovídá na jednu otázku z **celkem dvou okruhů** vybraných v návaznosti na svůj studijní plán z následujícího seznamu:

- dějiny italské literatury
- dějiny francouzské literatury
- dějiny španělské literatury
- dějiny byzantské a novořecké literatury
- dějiny antické řecké literatury
- dějiny antické římské literatury.

V rámci volitelných okruhů si pak vybere (dle okruhu) téma/ta.

Současně odevzdá seznam přečtené literatury (viz níže).

- Seznam zvolených okruhů a seznam četby student vloží do Odevzdáárny předmětu MEDMgrZk v ISu nejpozději do konce semestru daného období (podzim/jaro, resp. do konce června v případě zářijového termínu období jaro).

- Ústní část týkající se románské literatury probíhá **v příslušném jazyce** (např. pohovor nad španělskou literaturou ve španělštině), ústní část z novořecké literatury, arabské literatury, antické a středověké literatury probíhá **v češtině**.

- Úroveň novořeckého a arabského jazyka bude prověřena **krátkým rozhovorem** na téma zadané v rámci přípravy v den konání ústní zkoušky.

### a) Okruhy

Jednooborové studium:

**1. okruh** (povinný pro všechny studenty): Středověká a humanistická literatura

**2. okruh** (povinný pro všechny studenty, student vybere z okruhu dvě témata dle svého zaměření): Arabská literatura

**3. a 4. okruh** (student vybere **dva** okruhy dle zaměření a v rámci každého okruhu dvě témata): Italská literatura; Francouzská literatura; Španělská literatura; Byzantská a novořecká literatura; Antická řecká literatura; Antická římská literatura

Sdružené studium:

**1. okruh** (povinný pro všechny studenty): Středověká a humanistická literatura

**2. okruh** (povinný pro všechny studenty, student vybere z okruhu dvě témata dle svého zaměření): Arabská literatura

**3. okruh** (student vybere **jeden** okruh dle svého zaměření a v rámci něho dvě témata): Italská literatura; Francouzská literatura; Španělská literatura; Byzantská a novořecká literatura; Antická řecká literatura; Antická římská literatura

- V den konání ústní zkoušky bude studentovi během přípravy zadáno jedno téma (otázka) ke každému okruhu a dva úryvky literárního textu, které se budou vztahovat ke dvěma vybraným okruhům a/nebo četbě (celkem 2 texty). Pro románskou a novořeckou literaturu bude text

zadán v původním jazyce (pokud se nebude jednat o archaickou formu jazyka), pro středověkou, antickou a arabskou v češtině.

- U státní zkoušky, před komisí, pak student bude schopen prokázat **základní znalosti a dobrou orientaci ve všech otázkách** zvolených okruhů. Podrobněji potom bude schopen pohovořit o jedné zadané otázce. Dále bude student schopen zařadit zadané literární texty do kontextu daného okruhu, určit jejich formu a (v rámci časových možností) interpretovat obsah. Dále bude schopen pohovořit o vybraných položkách ze seznamu četby.

#### **b) Seznam četby**

- Student sestaví **seznam přečtené literatury** v odpovídající formě (bibliografické údaje) ke zvoleným literaturám (viz níže).

Jednooborové studium: Seznam přečtené literatury k celkem 4 okruhům (středověká a humanistická literatura, arabská literatura + 2 vybrané okruhy), celkem **alespoň 40 položek**.

Sdružené studium: Seznam přečtené literatury k celkem 3 okruhům (středověká a humanistická literatura, arabská literatura + 1 vybraný okruh), celkem **alespoň 30** (hlavní studijní plán), respektive **20** (vedlejší studijní plán) **položek**.

#### **Přehled literatur, z nichž lze sestavit seznam přečtené literatury:**

- Středověká a humanistická literatura (nejméně 8 položek)
  - Románská literatura (nejméně 8 položek, alespoň 3 v originále)
  - Novořecká a byzantská literatura (nejméně 8 položek, alespoň 2 v originále)
  - Arabská literatura (nejméně 8 položek)
  - Antická řecká, nebo římská literatura (nejméně 8 položek)
- 
- Student předloží ve stanoveném termínu spolu s vybranými okruhy (viz výše) seznam přečtené literatury k okruhům, které si zvolil. Celkem tedy v seznamu literatury budou uvedeny položky ze čtyř literatur (v případě jednooborového studia), resp. ze tří literatur (v případě sdruženého studia).
  - Minimální počet položek (resp. knih) uvedený v seznamu četby představují **spodní přípustnou hranici**, celý seznam musí obsahovat alespoň 40 (resp. 30, nebo 20, viz výše) položek (knih). Seznam četby nebude obsahovat odborné publikace. Seznam četby může student konzultovat s příslušnými vyučujícími během semestru.
  - Během státní zkoušky bude student schopen zařadit díla uvedená v seznamu četby **do kontextu** literární tvorby daného období a tvorby daného autora.

**Neschopnost orientovat se i mimo dva vybrané okruhy a nevyhovující seznam četby (nedostatečný počet položek, formální nedostatky apod.) může být důvodem k hodnocení známkou F.**

**! Pozn.:** Zkouška začíná písemnou částí. Neuspěje-li student u písemné nebo ústní části, hodnocení celé zkoušky je F. Písemná a ústní část nejsou oddělenými součástmi zkoušky ve smyslu studijního řádu. **Při neúspěchu u některé z nich proto student opakuje celou zkoušku.**

# OKRUHY KE STÁTNÍ MAGISTERSKÉ ZKOUŠCE Z MEDITERÁNNÍCH STUDIÍ

1. Středověká a humanistická literatura
2. Arabská literatura
- 3.A Románská literatura – italská
- 3.B Románská literatura – španělská
4. Novořecká a byzantská literatura
- 5.A Antická řecká literatura
- 5.B Antická římská literatura

## 1. STŘEDOVĚKÁ A HUMANISTICKÁ LITERATURA

*Tento okruh je povinný pro všechny studenty oboru. Do materiálů odevzdávaných před zkouškou uvedete **pouze seznam přečtené literatury**. V den zkoušky v rámci přípravy **dostanete zadané jedno z níže uvedených témat**, případně text k rozboru. V seznamu přečtené literatury je nutné uvést alespoň 8 položek v překladu.*

1. Pozdní antika a latinská patristika – předpoklady dalšího vývoje světské i křesťanské literatury
2. Literární tvorba Aurelia Augustina a Boethia; bible – Vulgata: význam pro další literární a duchovní vývoj
3. Vývoj antické tradice ve středověku: antické texty a motivy ve středověké literatuře
4. Středověké školství – *septem artes liberales*, klášterní a kapitulní školy, vznik univerzit
5. Období tzv. karolinské renesance a další období návratů středověku k antice; humanismus 12. století
6. Duchovní a světská poezie ve středověku
7. Středověká historiografie
8. Nauková próza ve středověku, středověké encyklopedie
9. Středověká teologie a filozofie – raná a vrcholná scholastika
10. Mystika; středověké divadlo
11. Petrarca a počátky italské renesance, počátky humanismu v českých zemích

**Literatura:** Student si vybere a přečte osm položek z následujícího seznamu (alespoň jedno dílo z každé položky seznamu; pokud je v rámci položky uvedeno pouze jedno dílo, je jeho přečtení povinné). Předpokládá se sečtenost ve středověké literatuře zadané k bakalářské zkoušce a v rámci předmětu MEDMgr04 Vybrané kapitoly ze středověké a humanistické literatury (dotazy k pokynům, četbě a průběhu zkoušky možno konzultovat s doc. Mutlovou).

1. Aurelius Augustinus, *Křesťanská vzdělanost*.
2. Isidor ze Sevilly, *Etymologie* (1 kniha).
3. Einhard, *Vita Caroli Magni* nebo Karel IV., *Vlastní životopis*.

4. *Waltharius* nebo Jakub z Voragine, *Legenda aurea* (15 kapitol) nebo Petr Alfons, *Výchova žáků* nebo *Písně žáků darebáků* nebo *Sestra Múza* (20 skladeb dle vlastního výběru) nebo *Vexilla regis*. Výbor z *latinské duchovní poezie*.
5. Beda Ctihodný, *Církevní dějiny národa Anglů* nebo Dětmar z Merseburku, *Kronika* nebo *Kosmova kronika česká* nebo Geoffrey z Monmouthu, *Dějiny britských králů* nebo Gallus Anonymus, *Kronika a činy polských knížat a vládců*.
6. *Svaté Hildegardy Cestvěz* nebo *Vidění a zjevení* nebo *Mistr Eckhart a středověká mystika* (s. 133–205) nebo Kolda z Koldic, *Mystické traktáty* nebo *Ráj, peklo a očištec ve středověkých viděních* nebo Hrotsvita z Ganderheimu, *Duchovní dramata*.
7. Tomáš Akvinský, *O pravdě. O mysli* (přel. V. Štěpinová, s. 84–191) nebo Petr Abélard, *Sic et non* nebo Bernard, *Kázání na Píseň písní* (kázání I–X, přel. M. Koronthálová, 2009).
8. Dante Alighieri, *Božská komedie* nebo Francesco Petrarca, jedno dílo dle vlastního výběru nebo *Čtení o Karlu IV. a jeho době* (přel. František Heřmanský).

## 2. ARABSKÁ LITERATURA

*Tento okruh je povinný pro všechny studenty oboru. Do materiálů odevzdávaných před zkouškou uvedete **dva Vámi zvolené okruhy a seznam přečtené literatury**. V den zkoušky v rámci přípravy dostanete zadané jedno ze zvolených témat, případně text k rozboru.*

*V seznamu přečtené literatury je nutné uvést alespoň 8 položek v překladu.*

### **Základní sekundární literatura:**

OLIVERIUS, Jaroslav. *Moderní literatury arabského Východu : 1880-2000*. Vydání druhé. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. 310 stran. ISBN 9788024629643.

OLIVERIUS, Jaroslav. *Svět klasické arabské literatury*. Edited by Dagmar Procházková. Vyd. 1. Brno: Atlantis, 1995. 386 s. ISBN 8071081094.

### **1. Predislamská poézia. Kasída.**

*Žrebci poézie: Sedem ód zo starej Arábie.*

*Džbán žízne.*

*Cestou karavan.* Prel. Karel Petráček

*Básníci pouště: Arabská poetika devíti staletí.*

### **2. Najvýznamnejší básnici umajjovského obdobia (al-Achtal, al-Farazdak, Džarír). Hlavný predstaviteľ mestskej ľúbostnej lyriky. Hlavní predstavitelia beduínskej ľúbostnej lyriky.**

*Džbán žízne.*

*Cestou karavan.* Prel. Karel Petráček

*Básníci pouště: Arabská poetika devíti staletí.*

### **3. Korán ako slovesné dielo a významná literárna pamiatka. Próza umajjovského obdobia.**

*Korán.*

*Ibn Ishák. Život Mohameda, posla Božieho.*

### **4. Poézia abbásovského obdobia.**

*Džbán žízne.*

*Cestou karavan.* Prel. Karel Petráček

*Básníci pouště: Arabská poetika devíti stáletí.*

### **5. Rozkvet arabskej prózy v abbásovskom období. Maqáma.**

*Kalíla a Dimna: Bidpájovy bajky.*

*Al-Džáhiz. Kniha lakomcov.*

*Abú 'l-Fadl Badí' az-Zamán al-Hamadhání. Maqámy.*

### **6. Arabské ľudové romány a ich hrdinovia. Tisíc a jedna noc.**

*Román o Antarovi: Staroarabská romance.*

*Tisíc a jedna noc.* Prel. Ján Pauliny.

### **7. Arabská literatúra na Iberskom polostrove. Literatúra moslimského Španielska a severozápadnej Afriky.**

*Abú Bakr Ibn Tufajl. Živý, syn bdícího.*

*Alí Ibn Ahmad Ibn Hazm. Holubičkin náhrdelník.*

*Muhammad Ibn Abdalláh Ibn Battúta. Cesty.*

*Ibn Chaldún. Čas království a říší.*

### **8. Moderná arabská literatúra: najvýznamnejší egyptskí autori medzivojnového a povojnového obdobia (1919-1960).**

*Táhá Husajn. Kniha dní.*

*Táhá Husajn. Volání hrdličky.*

*Nadžíb Mahfúz. Skandál v Káhiře.*

*Nadžíb Mahfúz. Putovanie Ibn Fattúmu.*

*Nadžíb Mahfúz. Sny.*

### **9. Egyptská moderná literatúra: Generácia 60. rokov 20. storočia. Súčasná egyptská literatúra: literárna reflexia „Arabskej jari“.**

*Sun'alláh Ibráhím. Komise.*

*Džamál al-Gítání. Zajní Barakát.*

*Džamál al-Gítání. Pyramídové texty.*

úryvky zo súčasných egyptských románov (*Dunjá Kamál. Siedma cigareta. Ahmad Nádží. Život: manuál na použitie.*)

## 10. Sudánska moderná literatúra, Palestínska moderná literatúra.

*At-Tajjib Sáleh. Cesta na sever.*

*Ghassán Kanafání. Muži na slunci a jiné povídky.*

## 3.A ROMÁNSKÁ LITERATURA - ITALSKÁ

*Pokud zvolíte tento okruh, do materiálov odevzdávaných pred zkouškou uvedete **dva Vami zvolené okruhy a seznam přečtené literatury**. V den zkoušky v rámci přípravy dostanete zadané jedno ze zvolených témat, případně text k rozboru. V seznamu přečtené literatury je nutné uvést alespoň 8 položek.*

### Základní sekundární literatura:

PELÁN, Jiří. *Slovník italských spisovatelů*. 1. vyd. Praha: Libri, 2004. 751 s. ISBN 8072771809.

ŠEBELOVÁ, Zuzana. *Antologie textů k italské literatuře 13.-19.století*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 219 s. ISBN 978-80-210-7021-9. [Digitální knihovna FF MU info](#)

### 1. Il Medioevo: la nascita della letteratura italiana

- doporučená díla:

Francesco d'Assisi: *Il cantico di frate sole*

Dante Alighieri: *Commedia divina*

Francesco Petrarca: *Canzoniere*

Giovanni Boccaccio: *Decameron*

### 2. l'Umanesimo e Il Rinascimento

- doporučená díla:

Baldassar Castiglione: *Il libro del cortigiano*

Ludovico Ariosto: *Orlando furioso* (raccontato da Italo Calvino)

Niccolò Machiavelli: *Principe + Mandragola*

### 3. Il Manierismo e il Barocco

- doporučená díla:

Torquato Tasso: *La Gerusalemme liberata*

Giambattista Marino: *Rime*

la commedia dell'arte

### 4. Il Settecento: l'Arcadia, l'illuminismo, il neoclassicismo, il preromanticismo

- doporučená díla:

Carlo Gozzi: *Il re cervo*

Carlo Goldoni: un'opera a scelta

Vittorio Alfieri: una tragedia a scelta

Ugo Foscolo: *Ultime lettere di Jacopo Ortis*



**5. L'Ottocento:** il romanticismo, il Risorgimento, La Scapigliatura, il classicismo, il verismo

- doporučená díla:

Alessandro Manzoni: *Promessi sposi*

Giacomo Leopardi: *Canti*

Silvio Pellico: *Le mie prigioni*

Ippolito Nievo: *Confessioni di un italiano*

Giosuè Carducci: *Odi barbare*

Giovanni Verga: *I Malavoglia*

Carlo Collodi: *Pinocchio*

**6. La prima metà del Novecento:** il decadentismo, il simbolismo, il modernismo

- doporučená díla:

Gabriele D'Annunzio: *Il piacere*

Giovanni Pascoli: *I canti di Castelvecchio*

Italo Svevo: *La coscienza di Zeno*

Luigi Pirandello: un romanzo e un'opera teatrale

Eugenio Montale: *Ossi di seppia*

Giuseppe Ungaretti: *L'Allegria*

Cesare Pavese: un'opera a scelta

**7. La seconda metà del Novecento e il Duemila**

- doporučená díla:

Dino Buzzati: *Il deserto dei tartari*

Carlo Levi: *Cristo si è fermato a Eboli*

Pier Paolo Pasolini: un'opera a scelta

Italo Calvino: un'opera a scelta

Giuseppe Tomasi di Lampedusa: *Il Gattopardo*

Natalia Ginzburg: *Tutti i nostri ieri*

Umberto Eco: *Il nome della rosa* + un'altra opera (*Diario Minimo* oppure un romanzo)

Antonio Tabucchi: *Sostiene Pereira*

Andrea Bajani: *Ogni promessa*

### 3.B ROMÁNSKÁ LITERATURA - ŠPANĚLSKÁ

*Pokud zvolíte tento okruh, do materiálů odevzdávaných před zkouškou uvedete **dva Vámi zvolené okruhy a seznam přečtené literatury**. V den zkoušky v rámci přípravy dostanete zadání jedno ze zvolených témat, případně text k rozboru. V seznamu přečtené literatury je nutné uvést alespoň 8 položek.*

**Základní sekundární literatura:**

ALCHAZIDU, Athena, Yolanda PÉREZ SINUSÍA a Paula GÓMEZ GONZÁLEZ. *Esbozo de la historia de la literatura española*. Brno: Anton Pásienka, 2004. 284 s. ISBN 80-902652-3-5.

**1. La literatura española en la Edad Media** (origenes de la lengua castellana, poesía, drama y prosa en la Edad Media)

- doporučená díla:

Cantar de Mio Cid

Gonzalo de Berceo: *Los milagros de Nuestra Señora*

Juan Ruiz: *Libro de buen amor*

Don Juan Manuel: *El Conde Lucanor*

Amadís de Gaula  
Fernando de Rojas: *Celestina*

## **2. La literatura española en los siglos XVI y XVII (el renacimiento, los siglos de oro, el barroco)**

- doporučená díla:

Garcilaso de la Vega: *Las obras*  
Santa Teresa de Ávila: *El castillo interior*  
*La vida de Lazarillo de Tormes*  
Miguel de Cervantes y Saavedra: *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha*; *Las novelas ejemplares*  
Lope de Vega: *Fuenteovejuna*  
Tirso de Molina: *El burlador de Sevilla y el convidado de piedra*  
Pedro Calderón de la Barca: *La vida es sueño*  
Francisco de Quevedo: *La vida del buscón llamado don Pablos*  
Luis de Góngora: *Soledades*

## **3. La literatura española en los siglos XVIII y XIX (el neoclasicismo, el romanticismo)**

- doporučená díla:

Juan Meléndez Valdés: *Odas filosóficas y sagradas*  
José Cadalso: *Cartas marruecas*  
José de Espronceda: *El diablo mundo*  
Gustavo Adolfo Bécquer: *Leyendas*  
Rosalía de Castro: *Cantares gallegos*  
Duque de Rivas: *Don Álvaro o la fuerza del sino*  
José Zorrilla: *Don Juan Tenorio*

## **4. La literatura española en el siglo XIX (el período de transición, el realismo, el naturalismo)**

- doporučená díla:

Fernán Caballero: *La gaviota*  
Juan Valera: *Pepita Jiménez*  
Benito Pérez Galdós: *Doña Perfecta*  
Benito Pérez Galdós: *Marianela*  
Leopoldo Alas Clarín: *La regenta*  
Emilia Pardo Bazán: *Los pazos de Ulloa*  
Vicente Blazco Ibáñez: *La barraca*

## **5. La literatura española de la primera mitad del siglo XX (La generación del 98, La generación del 14, las vanguardias, La generación del 27)**

- doporučená díla:

Miguel de Unamuno: *Abel Sánchez, una historia de pasión*  
Pío Baroja: *La lucha por vida*  
Ramón María del Valle-Inclán: *Luces de Bohemia*  
Juan Ramón Jiménez: *Platero y yo*  
Gerardo Diego: *Manual de espumas*  
Federico García Lorca: *Las bodas de sangre*; *Cancionero gitano*

## **6. La literatura española de la segunda mitad del siglo XX (La generación de posguerra, el realismo social, el experimentalismo)**

- doporučená díla:

Dámaso Alonso: *Los hijos de la ira*  
Camilo José Cela: *La familia de Pascual Duarte*; *La colmena*; *San Camilo*  
Gabriel Celaya: *Cantos iberos*  
Miguel Delibes: *Cinco horas con Mario*  
Ignacio Aldecoa: *El fulgor y la sangre*

## 7. La literatura española contemporánea (desde la muerte de Franco)

- doporučená díla:

Torrente Ballester: *La saga/fuga de J.B.*

Juan José Millás: *El desorden de tu nombre*

Miguel Delibes: *Los santos inocentes*

Eduardo Mendoza: *El misterio de la cripta embrujada*

José Ángel Mañas: *Las historias del Kronen*

Lucía Etxebarria: *Beatriz y los cuerpos celestes*

## 3.C ROMÁNSKÁ LITERATURA – FRANCOUZSKÁ

*Pokud zvolíte tento okruh, do materiálů odevzdávaných před zkouškou uvedete **dva Vámi zvolené okruhy a seznam přečtené literatury**. V den zkoušky v rámci přípravy dostanete zadané jedno ze zvolených témat, případně text k rozboru. V seznamu přečtené literatury je nutné uvést alespoň 8 položek.*

### Základní sekundární literatura:

ŠRÁMEK, Jiří. *Panorama francouzské literatury: od počátku po současnost*. 1. Brno: Host, 2012. ISBN 978-80-7294-565-8.

ŠRÁMEK, Jiří. *Panorama francouzské literatury: od počátku po současnost*. 2. Brno: Host, 2012. ISBN 978-80-7294-565-8.

LEPAPE, Pierre. *Le pays de la littérature: des serments de Strasbourg à l'enterrement de Sartre*. Fiction & Cie. Paris: Seuil, c2003. ISBN 2-02-035879-4.

FRYČER, Jaroslav (ed.). *Slovník francouzsky píšících spisovatelů: Francie, Belgie, Lucembursko, Švýcarsko, Kanada, Maghreb a severní Afrika, "Černá" Afrika, Libanon, oblast Indického a Tichého oceánu*. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-130-2.

### 1. La littérature médiévale : les origines de la littérature française, chansons de geste, courtoisie, théâtre médiéval...

- doporučená díla:

Chanson de Roland

Roman de la Rose

Fabliaux

*výbory starofrancouzské poezie (např. Nepřerušená píseň, Mé srdce pokorné, Smích staré Francie...)*

### 2. La littérature de la Renaissance : nouveaux genres, la Pléiade...

- doporučená díla:

Pierre de Ronsard

Joachim du Bellay

Marguerite de Navarre : *L'Heptaméron*

Louise Labé

Michel de Montaigne : *Essais*

### 3. Le baroque et le classicisme (1550-1685) : poésie baroque, préciosité, doctrine classique...

- doporučená díla:

Agrippa d'Aubigné : *Les Tragiques*

Blaise Pascal : *Les Provinciales*

Pierre Corneille  
Jean Racine  
Molière

#### **4. L'âge des lumières (18<sup>e</sup> siècle) : penseurs, roman, théâtre, poésie**

- doporučená díla:

Voltaire : *Les Contes philosophiques, Les Lettres Anglaises*  
Jean-Jacques Rousseau : *La Nouvelle Héloïse, Les Confessions*  
Denis Diderot : *La Religieuse*  
Choderlos de Laclos : *Les Liaisons dangereuses*

#### **5. La littérature du 19<sup>e</sup> siècle : romantisme, réalisme, naturalisme, poésie de la 2<sup>e</sup> moitié du 19<sup>e</sup> siècle...**

- doporučená díla:

Alphonse de Lamartine : *Le Lac*  
Victor Hugo : *Les Misérables*  
Honoré de Balzac  
Charles Baudelaire  
Joris-Karl Huysmans : *A rebours*

#### **6. La littérature de la première moitié du 20<sup>e</sup> siècle (jusqu'en 1940)**

- doporučená díla:

André Gide  
Marcel Proust  
Guillaume Apollinaire  
Paul Claudel

#### **7. La littérature de la deuxième moitié du 20<sup>e</sup> siècle**

- doporučená díla:

Louis Ferdinand Celine : *Voyage au bout de la nuit*  
Alain Robbe-Grillet : *La Jalousie*  
Michel Tournier  
Marguerite Yourcenar : *Mémoires d'Hadrien*

#### **8. La littérature française contemporaine (à partir des années 1990) : marché du livre, maisons d'édition, prix littéraires, nouveaux médias...**

- doporučená díla:

*Prix Goncourt, Prix Renaudot, Prix Femina...*  
*Hachette, Gallimard, Actes Sud, Albin Michel...*  
Mathias Enard, Michel Houellebecq, Jean Echenoz...

#### **9. La littérature francophone de la Méditerranée (hors France métropolitaine) : Algérie, Maroc, Tunisie, Liban, Syrie...**

- doporučená díla:

Assia Djebar  
Leïla Slimani  
Tahar Ben Jelloun  
Amin Maalouf

#### 4. BYZANTSKÁ A NOVOŘECKÁ LITERATURA

*Pokud zvolíte tento okruh, do materiálů odevzdávaných před zkouškou uvedete **dva Vámi zvolené okruhy a seznam přečtené literatury**. V den zkoušky v rámci přípravy dostanete zadané jedno ze zvolených témat, případně text k rozboru. V seznamu přečtené literatury je nutné uvést alespoň 8 položek.*

##### **Základní přehled literatury všech období:**

Borecký, B., Dostálová, R. a kol., *Slovník řeckých spisovatelů*, Praha 2006.

U každého okruhu je uvedena základní sekundární literatura, seznam minimální povinné četby a nabídka kurzů, které se obdobím zabývají a je možné (nikoli povinné) si je zapsat jako výběrové předměty.

##### **1. Byzantská literatura od počátků do konce makedonského období**

Dostálová, R., *Byzantská vzdělanost*, Praha 2003.

###### Překlady:

- 1) sv. Atanáš, *Život sv. Antonína Poustevníka*, Praha 1996.
- 2) Basileios Veliký, *Devět kázání o stvoření světa*, přel. K. Kortelová, Praha 2004.
- 3) Prokopios, *Válka s Peršany a Vandaly*, Praha 1985; nebo Prokopios, *Válka s Góty*, Praha 1985.
- 4) *Byzantské legendy*, Praha 1980, 2007.

###### Kurzy:

REMGr01 Úvod do byzantské literatury

##### **2. Byzantská literatura od 11. století do konce Byzance**

Dostálová, R., *Byzantská vzdělanost*, Praha 2003.

###### Překlady:

- 1) Niketas Eugenianos, *O lásce Drosilly a Charikla*, Praha 1987.
- 2) Anna Komnena, *Paměti byzantské princezny*, Praha 1996; nebo Laonikos Chalkokondyles, *Poslední zápas Byzance*, Praha 1988; nebo Michal Psellos, *Byzantské letopisy*, Praha 1982.
- 3) *K čertu ať táhne studium. Výbor z byzantské žebravé poezie*, přel. M. Kulhánková, Červený Kostelec 2011; nebo *Ať múzy promluví. Tři byzantská kvazidramata*, přel. A. Sarkissian a kol., Červený Kostelec 2012.

###### Kurzy:

REMGr01 Úvod do byzantské literatury

##### **3. Řecká literatura raného novověku (15.–18. století s důrazem na krétskou renesanci)**

Holton, D. (ed.), *Literature and society in renaissance Crete*, Cambridge 1991.

###### Překlady (anglické):

- 1) Betts, G. (tr.), *Erotokritos: a translation with introduction and notes*, Melbourne 2004.
- 2) Marshall, F. H., *Three Cretan Plays : The Sacrifice of Abraham, Erofile, and Gyparis, also the Cretan pastoral poem The Fair Shepherders*, Oxford 1929.

###### Kurzy

REMGr02 Řecká literatura 15.-18. století

REMGr03 Interpretační seminář I - starší literatura

#### 4. Řecká literatura 19. století (od Solomose po generaci roku 1880)

Beaton, R. [\*An introduction to modern Greek literature, Oxford 1999.\*](#)

Četba:

- 1) Σολωμός, Διονύσιος, *Άπαντα, τόμος πρώτος: Ποιήματα*, ed. Linos Politis, Athina <sup>9</sup>2006 (první čtyři strofy básně *Υμνος εις την ελευθερίαν* a jedna z vrcholných básní: *Ο Λάμπρος* nebo *Ο Κρητικός* nebo *Οι ελεύθεροι πολιορκημένοι, σχέδιασμα Β΄* nebo *Γ΄*).
- 2) Roidis, Emmanuil.: *Παρεζκα Jana*, přel. L. a M. Papadopulosovi, Praha 1967.
- 3) Tři povídky autorů ithografie (A. Παπαδιαμάντης, Γ. Βιζυηνός, A. Καρκαβίτσας).

#### Kurzy

REBc17 Řecká literatura 19. století

Podle aktuální náplně kurzu:

REBc21 Literární seminář I

REBc22 Literární seminář II

REMGr04 Interpretační seminář II - novější literatura

#### 5. Novořecká poezie 20. století

Beaton, R. [\*An introduction to modern Greek literature, Oxford 1999.\*](#)

Četba:

- 1) Καβάφης, Κωνσταντίνος, *Ποιήματα Α΄ (1896–1918)*, ed. G. P. Savvidis, Athina <sup>4</sup>1968 (básně *Η Πόλις*, *Απολείπειν ο θεός Αντώνιον*, *Ιθάκη*, *Το Διπλανό Τραπέζι*, *Τείχη*, *Κεριά*, *Περιμένοντας του Βαρβάρους*, *Η Κηδεία του Σαρπηδόνο* a dalších deset dle vlastního výběru).
- 2) Stabakis, Nikos (ed., tr.), *Surrealism in Greece*, Austin 2008 (part I).
- 3) Σεφέρης, Γιώργος, *Ποιήματα*, Athina <sup>21</sup>2004 (sbírka *Μυθιστόρημα*).
- 4) Ρίτσος, Γιάννης, *Επιτάφιος*, Athina <sup>49</sup>2004 nebo *Η Σονάτα του Σεληνόφωτος*, Athina <sup>48</sup>2006.
- 5) Jedna básnická sbírka autora 2. poloviny 20. století (M. Αναγνωστάκης, M. Σαχτούρης, T. Σινόπουλος, K. Αγγελάκη-Ρουκ, K. Δημουλά, M. Μέσκος, Λ. Πούλιος aj.)

#### Kurzy

REBc18 Řecká literatura 20.-21. st.

Podle aktuální náplně kurzu:

REBc21 Literární seminář I

REBc22 Literární seminář II

REMGr04 Interpretační seminář II - novější literatura

#### 6. Novořecká próza 20. století

Beaton, R. [\*An introduction to modern Greek literature, Oxford 1999.\*](#)

Četba:

- 1) Jeden z románů Nikose Kazantzakise v překladu do češtiny.
- 2) Jeden z románů generace 30. let nebo politická alegorie 60. let v překladu do češtiny:

**Dukas, Stratis**, *Zajatcův příběh*, přel. Fr. Štuřík, Praha 1963.  
**Myrivilis, Stratis**, *Královna moře*, přel. Fr. Štuřík, Praha 1967.  
**Myrivilis, Stratis**, *Život v hrobě*, přel. Fr. Štuřík, Praha 1965.  
**Theotokas, Jorgos**, *Slzy dospívání*, přel. L. Bumbaris, Praha 1979.  
**Venezis, Ilias**, *Aiolská země*, přel. Fr. Štuřík 1, Praha 1966.  
**Samarakis, Antonis**, *Omyl*, přel. L. Boubaris, Praha 1981.  
**Vasilikos, Vasilis**, Z, přel. J. a M. Šupovi, Praha 1970.  
 3) Jedna z povídkových sbírek 2. pol. 20. st. a současnosti v originále (Δ. Χατζής, M. Κουμανταρέας, Δ. Νόλλας, Χ. Οικονόμου, Γ. Παλαβός aj.).  
 4) Jeden román současného autora v originále (Ρ. Γαλανάκη, Μ. Δούκα, Μ. Ελευθερίου, Ι. Καρυσιάνη, Μ. Κουμανταρέας, Π. Μάρκαρης aj.).

### **Kurzy**

REBc18 Řecká literatura 20.-21. st.  
 Podle aktuální náplně kurzu:  
 REBc21 Literární seminář I  
 REBc22 Literární seminář II  
 REMgr04 Interpretační seminář II - novější literatura

## **5.A ANTICKÁ ŘECKÁ LITERATURA**

*Pokud zvolíte tento okruh, do materiálů odevzdávaných před zkouškou uvedete **dva Vámi zvolené okruhy a seznam přečtené literatury**. V den zkoušky v rámci přípravy dostanete zadané jedno ze zvolených témat, případně text k rozboru. V seznamu přečtené literatury je nutné uvést alespoň 8 položek.*

Překlady (vydání) uvedená v seznamu nejsou závazná, lze tedy zvolit jiný překlad (jiné vydání, v jiném jazyce apod.).

### **Základní sekundární literatura:**

CANFORA, Luciano. *Dějiny řecké literatury*. 2. rev. a dopl. vyd. Praha: KLP, 2004, 902 s. ISBN 8086791106.

### **1. Řecká epika: homérské eposy, epos didaktický, epos filosofický, helénistický epos, epyllion**

Homér: *Ílias*.

Homér: *Odysseia*.

Hésiodos: *Práce a dni*, přel. Julie Nováková, 1950.

Hésiodos: *Zrození bohů*, přel. Julie Nováková, 1959.

Apollónios Rhodský: *Argonautika*, přel. Josef Jaroš.

Parmenidés z Eleje, in: *Zlomky předsokratovských myslitelů*, Praha 1962.

Kallimachos z Kyrény: *Hekalé*. (angl. překlad v knihovně ÚKS: KALLIMACHOS. *Hecale*. 2nd ed. Oxford: Oxford University, 2009, xii, 435 s. ISBN 9780199562466.)

Moschos ze Syrákús: *Europa*, přel. Rudolf Kuthan, 1933. (ang. překlad viz např.

<http://www.blackcatpoems.com/m/moschus.html>)

**2. Řecká lyrika:** *Sapfó, Alkaios, Anakreón, alexandrijská moderna, idyla, Theokritos*  
*Řecká lyrika*, přel. Ferdinand Stiebitz, 1954.  
*Poslední růže*, přel. Rudolf Mertlík, 1964.  
*Písň pastvin a lesů*, Antická knihovna, 1977  
*Nejstarší řecká lyrika*, Antická knihovna, 1981.

**3. Řecké drama:** *Aischylos, Sofoklés, Euripidés, Aristofanés, Menandros*  
Aischylos: *Oresteia*, in: *Řecká dramata*, přel. Vladimír Šrámek, 1976.  
Sofoklés: *Tragédie*, Antická knihovna, 1975.  
Euripidés: *Trójanky a jiné tragédie*, Antická knihovna, 1978.  
Aristofanés: *Lysistrata, Ptáci, Oblaky, Žáby*  
Menandros: *Komedie pro všední den*, Antická knihovna, 1983.

**4. Řecká próza:** *historiografická próza, filosofická próza (zejm. dialog), rétorika, řecký román, bajka*

Doporučená četba (jiná díla po konzultaci):

Marcus Aurelius: *Hovory k sobě*.

Aristotelés: *Člověk a příroda*, Antická knihovna 1984; *Poetika, Rétorika*

Démostenés: in: *Tribuni výmluvnosti*, Antická próza, 1974

*Dobrodružství lásky: řecký román*, 2001.

Hérodotos: *Dějiny*, přel. Jaroslav Šonka, 1972.

*Láska a dobrodružství*, Antická knihovna 1971 (*Dafnis a Chloé*)

Lukiános (nutno vysvětlit žánr menippejské satiry, jeho pomezí charakter): *Šlehy a úsměvy*, Antická knihovna, 1969.

Plátón: *Faidon, Kratylos, Symposion, Faidros, Gorgias, Obrana Sokratova*

Polybios: *Dějiny*, přel. Pavel Oliva, 2008-

Thúkydídés: *Dějiny peloponnéské války*, přel. Václav Bahník, 1977.

## 5.B ANTICKÁ ŘÍMSKÁ LITERATURA

*Pokud zvolíte tento okruh, do materiálů odevzdávaných před zkouškou uvedete **dva Vámi zvolené okruhy a seznam přečtené literatury**. V den zkoušky v rámci přípravy dostanete zadané jedno ze zvolených témat, případně text k rozboru. V seznamu přečtené literatury je nutné uvést alespoň 8 položek.*

Překlady (vydání) uvedená v seznamu nejsou závazná, lze tedy zvolit jiný překlad (jiné vydání, v jiném jazyce apod.).

### **Základní sekundární literatura:**

CANFORA, Luciano. *Dějiny řecké literatury*. 2. rev. a dopl. vyd. Praha: KLP, 2004, 902 s. ISBN 8086791106.

CONTE, Gian Biagio. *Dějiny římské literatury*. Vyd. 1. Praha: KLP-Koniasch Latin Press, 2003, 790 s. ISBN 8085917874.

**1. Římská epika:** *didaktický epos, hrdinský epos, římské epyllion (Catullus), bajka*



Gaius Valerius Catullus: *Bereničina kadeř, O svatbě Pelea a Thetidy, Attis*  
Claudius Claudianus: *Únos Proserpiny*, Antická knihovna 1975  
Marcus Annaeus Lucanus: *Farsalské pole*, Antická knihovna, 1976  
Titus Lucretius Carus: *O přírodě*, Antická knihovna 1971  
Publius Ovidius Naso: *Proměny*  
Publius Vergilius Maro: *Aeneis*  
Phaedrus

**2. Římská lyrika a satira:** *Lucilius, Catullus, Horatius, Ovidius, Propertius, Tibullus, Martialis, Iuvenalis, Persius*

(Gaius Lucilius, zlomky, in: *Výbor z římské poezie v překladech*, 1935)

Gaius Valerius Catullus: *Zhořklé polibky*, přel. 1980/*Veršiky a verše*, 2001

Decimus Iunius Iuvenalis: *Satiry*, Antická knihovna, 1972

Quintus Horatius Flaccus: *Vavřín a réva*, 1972

Marcus Valerius Martialis: *Posměšky a jízlivosti*, přel. Radovan Krátký, 1983

Publius Ovidius Naso: *Žalozpěvy, Umění milovat, Listy heroin*

*Pěvci lásky*, Antická knihovna, 1973

Aulus Persius Flaccus: *Satiry*, přel. Julie Nováková, 1990

**3. Římské drama:** *Plautus, Terentius, Seneca*

Titus Maccius Plautus: *Amfytryon a jiné komedie*, Antická knihovna 1978

Lucius Annaeus Seneca Minor/mladší: *Medea*; angl. překlady ostatních tragédií viz např. <http://www.theoi.com/Text/SenecaHerculesFurens.html> nebo v knihovně ÚKS SENECA. *Six tragedies*. Oxford: Oxford University, c2010, xxxvi, 240 s. ISBN 9780192807069.

Publius Terentius Afer: *Bratři, Kleštětec, Formio, (Dívka z Andru)*

**4. Římská próza:** *historiografická próza, filosofická próza, rétorika, epistolografie, román*

Doporučená četba (jiná díla po konzultaci):

Gaius Iulius Caesar: *Zápisky o válce galské*

Gaius Sallustius Crispus: *Catilinovo spiknutí. Válka s Jugurtou.*, přel. Jan Kalivoda, 1988

Titus Livius: *Dějiny*.

Cornelius Tacitus: *Z dějin císařského Říma*, Antická knihovna 1976; *Letopisy*, Antická knihovna 1975

Ammianus Marcellinus: *Dějiny římské říše za soumraku antiky*, Antická knihovna, 2002

Marcus Tullius Cicero:

filosofická díla: *Tuskulské hovory. Laelius o přátelství*, Antická knihovna 1976

řeči: *Řeči proti Verrovi, Řeči proti Catilinovi, Řeč za básníka Archiu; (Tribuni výmluvnosti*, Antická knihovna 1974)

rétorická díla: *Řečník/Brutus*

dopisy: *Listy přátelům*, Antická knihovna 2001 / *Píši Ti, příteli*. 1975

Lucius Annaeus Seneca Minor/mladší: *Výbor z listů Lucilioví; O duševním klidu (a jiné)*, Antická knihovna, 1999

Petronius Arbiter: *Satirikon*, přel. Karel Hrdina, 2000

Apuleius: *Zlatý osel*, přehl. Václav Bahník, 2002